

«Estem treballant per convertir la mina en una empresa del segle XXI»

El conseller delegat de la mina assegura que «el compromís amb el territori és part de la nostra feina»

Carles Blaya 05.07.2019 | 23:31

Aleman (Barcelona, 1962), llicenciat en química, farmàcia i empresarials, és, des de fa un any i mig, el màxim responsable de la mina bagenca, que acaba de finalitzar els abocaments al Cogulló de Sallent

Amb el final dels abocaments al Cogulló, la mineria comença a pagar un deute amb el territori?

No ho veig així. El que fem és anar cap a una minera diferent. Estem observant des del segle XXI situacions que eren dels anys 30, com la Botjosa, i altres dels 70, com el Cogulló. Suposo que quan es va posar en marxa el Cogulló, en aquell moment era un avenç tècnic, però avui és clar que no es faria d'aquella manera. El nou Fusteret, per exemple, té una impermeabilització màxima, més que qualsevol altra a Europa. Han passat 40 anys i la tecnologia i la conscienciació, tant de l'empresa com de la societat, ha anat molt endavant. No es tracta de pagar un deute, sinó que són accions que hem de fer com a empresa i com a ciutadans d'aquest país.

«Mineria» i «sostenible» ja han de ser conceptes indestriables?

Qualsevol activitat que es comença avui ha de ser sostenible, perquè, si no, afavorim la manca de recursos. És una qüestió de planeta, no de mineria. Com passa en altres sectors, has d'intentar tancar el cercle al màxim possible en economia circular i tenir cura del **medi ambient**. I en seguretat, cap empresa d'avui no té res a veure amb com es treballava fa vint anys. Tot evoluciona cap a millor. Si volem tenir una empresa aquesta ha de ser sostenible, amb nivells màxims de seguretat i amb eficiència energètica.

La mineria deixa de ser un negoci que embruta?

La mina embrutava fa molts anys. Des que se'n va fer càrrec **ICL**, el 1998, s'han fet uns grans avenços ambientals, com el canal perimetral, la recollida d'aigües... La qualitat de l'aigua del Llobregat està avui sota mínims en salinització, és la millor de l'últim segle. Si s'embruta l'aigua del Llobregat tothom pensa en el Cogulló, però hi ha altres fonts bastant més elevades de salinització que ningú no comenta perquè no hi ha propietat, com és Mina Enrique, que la van omplir d'aigua i ara surt a pressió. Del que hem d'estar segurs és que no hi ha vessaments de sal i que si hi són aquesta no arribi al riu. Tenim un compromís de futur i de sostenibilitat i l'hem de garantir fent

l'empresa competitiva, no només quant a producció, sinó també en logística, buscant nous negocis i desenvolupant noves idees, amb economia circular i trobant noves aplicacions per als productes que estem generant.

Quina creu que és la relació de la mina amb el territori, avui?

Estem fent un esforç en transparència que havíem de fer. Una empresa com la nostra, que és el motor de la comarca, ho ha de ser. Comunicant, parlant, encara que hi hagi diferents punts de vista, la situació millora molt. I és bo que hi hagi altres punts de vista perquè et donen perspectiva i pots millorar. Confio que ara ja se'ns vegi de forma diferent. Almenys quan anem a explicar-nos, la recepció que ens fan ja és una altra. Però insisteixo que això no evita que hi hagi altres punts de vista vàlids, sempre que siguin de bona fe. El nou alcalde de **Sallent**, per exemple, ens va dir dissabte paraules molt encoratjadores, que segueixen el discurs que ja hi havia, que hem de buscar oportunitats, i en això no crec que ningú estigui en desacord.

I la relació amb la CUP?

És bona. Hi hem tingut moltes converses, han vingut a les instal·lacions. Dins de la **CUP** hi ha gent que pensa en un sentit i en un altre, però la comunicació és positiva.

Fins d'aquí a quatre o cinc anys no començarà la restauració del Cogulló. Quines possibilitats no industrials preveuen per al runam en aquest període?

Tant el PDU com el Parlament i els alcaldes sempre ens han recomanat començar la restauració per la Botjosa, i hi estem d'acord. Fins que no comenci la restauració i l'explotació de la sal del Cogulló, fins que no fem el gran sal al milió de tones anuals, tindrem uns anys en què s'hi podran fer coses. Obrim el debat. S'hi poden fer curses, caminades, una observació de la pluja de Sant Llorenç... M'han proposat de fer un mirador invers, des de Montserrat cap al Cogulló. Però s'ha de fer prevaler la seguretat.

El període previst per a la desaparició del Cogulló és de cinquanta anys. Podria escurçar-se d'alguna manera aquest termini?

Crec que es mantindrà. Amb la tecnologia actual, qualsevol altra previsió és ciència-ficció. Però el que avui pensem que és la millor solució pot no ser-ho si en surt una de nova que ens aporta nous recursos. El territori, l'empresa i l'administració, hem de ser flexibles per adaptar-nos-hi. Els primers cotxes amb catalitzador semblaven la panacea, però han aparegut solucions millors. Ens ho haurem de replantejar, segur, tard o d'hora. Almenys ho haurem d'estudiar.

Dissabte passat avançaven que estan investigant altres usos industrials per a la sal. I parlaven de la producció d'energia.

Estem treballant tant amb instituts catalans com internacionals per buscar-hi altres usos. Soc optimista que en el futur es podrà crear energia a partir de la sal, amb un procés similar a la dessalinització d'aigua però invers. Avui això ja s'està aplicant en pocs volums, però és un avenç tecnològic que va molt ràpid. Ja s'aconsegueixen 10 watts per metre quadrat.

Preveuen que l'**explotació de la sal sigui a càrrec només d'ICL?**

De moment tot és **ICL**. Si pel camí, en matèria energètica, s'hi afegiran altres empreses, ara no ho sabem. Hi ha empreses interessades però no hem arribat a aquest nivell d'integració.

Parlem del projecte Phoenix. **En quin punt exacte estan?**

La rampa de Cabanasses estarà operativa a mitjans de l'any que ve, després que haguem canviat de contractista...

Per què?

S'hi necessitava un nou impuls i amb Ferrovial vam decidir, entre les dues parts, acabar la relació. Ara corre a càrrec d'Ossa.

Ja són a prop del final de la rampa?

A 500 metres. Ara mateix estem reforçant alguns sectors del túnel, en altres zones necessites un bypass. Cap al final de l'obra ja és menys probable trobar-nos amb sorpreses. Amb els sondejos interiors ja podem arribar gairebé al fons.

I la resta del projecte?

La nova terminal del **port de Barcelona** estarà a punt a finals d'any. Avança molt ràpid. Quant al projecte logístic a Súria també va pel bon camí. Hem signat un nou contracte amb Ferrocarrils i, internament, estem modernitzant la producció per anar cap a la indústria 4.0. Quant a la planta de cristal·lització vam batre dades de producció i de qualitat el mes de maig.

I la segona fase del Phoenix?

Va en paral·lel a la primera i consistirà sobretot a millorar la part interior de la mina, tenir una millor infraestructura per poder-la explotar de forma diferent. També consistirà en la millora de l'automatització de la producció i en qüestions logístiques. I incrementarem la purificació a Sallent. La planta s'ha d'ampliar quan tinguem el nou col·lector, el 2022. I haurèm de prendre decisions sobre una segona planta.

La competència els continua posant traves?

Totes les causes que ens han interposat, una desena, les hem guanyades. Però ens han fet endarrerir els plans.

Creu que el mercat ja ha assumit la presència d'ICL com un nou actor en el sector de la sal?

Sí, però intentar endarrerir la nostra entrada al mercat per guanyar temps no és ètic, és deslleial.

Amb Akzo Nobel, amb la qual van signar un prometedor contracte per comercialitzar tota la sal produïda, mantenen el litigi?

Estem en procés d'arbitratge. Vam arribar a un acord perquè durant dos anys, un període que s'acaba l'estiu de l'any que ve, Akzo continuï comercialitzant la nostra sal. Després haurem de decidir si la venem nosaltres mateixos. En qualsevol cas, fins que no tanquem el tema amb Akzo no parlarem amb cap altre actor.

A la matriu israeliana hi ha hagut importants canvis a la cúpula. S'hi manté la confiança en el projecte bagenc?

Hi vaig estar fa just dues setmanes i sí, tenim tot el seu suport. Fins al final de la primera fase del Phoenix haurem invertit uns 600 milions d'euros, que amb la segona i el col·lector acabat seran uns 900. Però no es tanca aquí el projecte d'inversions, perquè en una mina això mai no s'acaba, encara que ja no seran a aquest nivell. Segur que sortiran oportunitats d'altres productes, altres fertilitzants, i això comportarà noves inversions. El que nosaltres voldríem és vendre tot el que extraiem. Antigament, a la mineria hi havia una matèria primera que era important, ja fos potassa, ferro o coure, i la resta s'intentava minimitzar. Ara, la potassa continua sent el nostre principal producte, però la resta que generem també és reaprofitable o comercialitzable. L'ideal seria fer-ho així amb tot, i amb energia autogenerada.

Vostè fa gairebé dos anys i mig que és al càrrec. Format en la química i el màrqueting, hi va arribar amb un perfil més tècnic. Aquesta característica ha suposat algun canvi en l'execució del projecte?

Certament, pot aportar-hi una visió diferent, no millor o pitjor. Però l'important no és qui ets sinó qui t'envolta. Qui cobreix les teves mancances. I has de saber escoltar. No es pot saber de tot ni ser bo en tot, sinó saber-se complementar i treballar de manera consensuada.

El projecte Phoenix va néixer impulsat per José Antonio Martínez Álamo, que li aportava un perfil molt personalista.

Cada moment necessita un tipus de lideratge. Si no hagués estat per Martínez Alamo, per la seva empenta i visió de futur no seríem on som. De portes enfora podia ser molt personalista, però ell també tenia un equip darrere, en el qual jo hi era.

Quin b alaç personal fa del seu any i mig dirigint l'empresa?

Molt gratificant. Jo havia treballat sempre en multinacionals químiques, però quan vaig deixar el sector, en plena crisi, vaig plantejar-me què volia fer. I la meva idea era treballar en un projecte assentat al territori, que tingués impacte no només en l'empresa sinó també en l'entorn. ICL també és una multinacional, però té avantatges: la mina és aquí i es una part molt important del territori. Tot el que puguem fer té impacte local. I a més podem avançar en coneixement en l'àmbit territorial amb la universitat, amb Eurecat, també socialment. Ser un granet de sorra en la transformació d'una mina que era no competitiva en una companyia de futur per molts anys, i fent-ho de manera amigable amb el medi ambient i amb més seguretat, és molt gratificant.

Quina diria que és l a seva petjada en el projecte?

Això ho han de dir els altres, però aquest equip treballa per convertir la mina en una empresa del segle XXI. I això no vol dir només inversió, processos, mentalitat, sinó també flexibilitat per adaptar-nos a l'entorn i amb més seguretat i sostenibilitat, no només en qüestions mediambientals sinó també productives, en llocs de treball... Hem traspassat de segle la mineria, a més de fer un aprofitament de l'entorn. Quant a producció no som de les més grans, per qüestions geològiques, però tenim un avantatge, que estem a 60 quilòmetres en línia recta de Barcelona. Aviat tindrem una mina amb les millors instal·lacions logístiques del món. A més, hem obert l'empresa, l'hem fet transparent, hi hem retornat la confiança. Diem què volem fer i ho fem. Ho hem demostrat a la comissió de seguiment del Cogulló.

Passada l'època més dura de la crisi, el territori depèn encara de la mina.

El sector miner és molt important. Treballem una matèria primera, de les úniques que tenim a Catalunya, i això el **Bages** ho ha d'aprofitar, però no es pot tancar només en aquest sector. El pas endavant que ha de fer el Bages és decidir cap on ha d'anar. Altres comarques ja ho han fet, però aquí encara no. Cal un pla director de futur i aquesta és una qüestió que ha d'involucrar tots els actors de la comarca, tant públics com privats. El nostre compromís amb el territori és part de la nostra feina.